

Raadsvragen

Beantwoording van de schriftelijke vragen, gesteld door de Fractie Pastoor over de Transitie Visie Warmte en Regionale Energiestrategie.

Aan de leden van de gemeenteraad.

Op 2 mei 2023 heeft de Fractie Pastoor onder verwijzing naar artikel 36 van het reglement van orde voor de vergaderingen van de raad, de navolgende vragen gesteld over de Transitie Visie Warmte en Regionale Energiestrategie. Het antwoord vindt u onder de vragen.

Uw doelstelling is om voor 2030 zoveel mogelijk de uitstoot van CO2 in onze gemeente te verminderen. Wij onderschrijven deze doelstelling van harte, maar door gewijzigde inzichten vragen wij ons af of dit (nog) realistisch is, of wellicht een andere insteek behoeft.

De vraag is; zijn we met de huidige visie wel op de goede weg?

[Samen op weg naar een duurzame toekomst - Gemeente Den Helder](#)

Meerdere partijen van woningvoorziening en/of corporaties die al tijden onderkennen dat isoleren de eerste optie is worden hierin ondersteund, dat beginnen met warmtepompen niet de eerste oplossing is waar we naar kijken. (Wellicht ook vanuit kostenoverweging)

[Strategische Beleidsvisie Woningstichting Den Helder 2021-2025](#)

Er is een verplichting aanstaande vanaf 2026, om verwarmingsinstallaties die vervangen moeten worden, door de installatie te vervangen waarin warmtepompen de norm zullen zijn.

[Kamerbrief over reikwijdte normering verwarmingsinstallaties | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

Isolatie is ons inziens de beste en snelste manier om CO2 voor 2030 en zeker op de lange termijn te besparen. De wijken waar het college beoogd CO2 te willen besparen, zijn juist relatief het beste geïsoleerd. Het is dus ons inziens beter om veel méér focus en budgetten/middelen te leggen: isolatie, isolatie, isolatie?

[Brief regering - : - Nationaal Isolatieprogramma](#)

Moet er voor elke wijk niet eerst een duurzamer alternatief beschikbaar zijn, in de vorm van aanlevering van energie in welke vorm dan ook, voordat wij doorgaan met deze visie bij de inwoners voor te houden in het kader van transparantie?

Er moet bij een vorm van elektra, als zijnde energielevering/voorziening, eerst een groter percentage dan 27% duurzaam zijn, voordat het rendabel is. Hetgeen inwoners niet altijd zelf in de hand hebben, maar wat ook niet beoogd is voor 2030.

[Duurzame energie | Rijksoverheid.nl](#)

De kosten voor inwoners zonder - een hogere subsidie, - aanschafkosten, - afschrijfpotentie juist veel hoger zijn als tot nu toe steeds wordt voorgehouden. Wat wellicht ook eigenaren in problemen kunnen brengen in de toekomst.(?) Wellicht dat deze budgetten juist de verhoging in compensatie én verbreding van isolatievoorziening kunnen betekenen. (Anders besteden, doelgerichter vermarkten) Maar mede omdat de gemeente beoogde wijken voor 2030 'van het gas' af wil, (Wat dus niet strookt met het doel wat u als college wilt behalen) en ook niet past in het grotere geheel van de bv. Nederland voor het doel van algemene CO2 reductie. Tevens daarbij gemeld dat de salderingsregeling voor zonnepanelen afloopt.

https://www.denhelder.nl/Onderwerpen/Wonen_en_omgeving/Duurzaamheid/Subsidies_lening_en_korting_vo_or_energiezuinig_wonen/Subsidie_energiebesparende_maatregelen

[én Subsidiecheck | Duurzaam Bouwloket én Rapport Kunnen woningeigenaren energie-investeringen betalen? \(2020\) - Nibud](#)

Voordat wij antwoorden op de gestelde vragen willen wij benoemen dat in onze optiek een deel van de vragen de richting van een onderzoeksoopdracht op gaat. Daar is in onze optiek het instrument 'schriftelijke vragen' niet voor bedoeld. Als de fractie een dergelijke berekening uitgevoerd wil hebben, dan kan daarvoor een initiatiefvoorstel of een motie ingediend worden.

1. Bent u het met ons eens?

Dat de visie, zo snel mogelijk aangepast moet worden naar: haalbare, betaalbare en besparende doelstellingen, waarbij het einddoel niet persé de ambitie is, maar juist een samenwerkingsverband met de gehele gemeente, om op juiste tijden en juiste manier (volgordelijk), met elkaar (inzicht), een CO2 neutrale gemeente te zijn in 2050 (visie).

Dat dit wellicht alleen haalbaar is door niet 20 dingen te willen ambiëren, maar stap voor stap - 1 of 2 onderdelen goed in te vullen en daarna de volgende stap in een verbeterd meerjarenplan. Ook met in ogenschouw de stappen die de landelijke overheid neemt, waardoor de gemeente Den Helder zich juist nu beter kan focussen én inzichtelijker maken voor inwoners, hoe realistische en meetbare doelen nog beter haalbaar te maken. *Met als voorbeeld: Een bepaald % van alle woningen te isoleren op verschillende gradaties per jaar, of een bepaald % van alle woningen te voorzien van HR-glas, of niet kijkend per wijk maar stapsgewijs per energielabel van een woning(en) 'waar verbetering valt te behalen'. Graag uw uitgebreide visie.*

De gemeenteraad heeft in 2016 unaniem een motie aangenomen dat Den Helder in 2040 een energieneutrale gemeente zal zijn. We werken hierbij aan de doelstelling van het Klimaatakkoord.

Onze aanpak is gericht op verschillende groepen bewoners. Onze diensten en activiteiten worden uitgevoerd vanuit meerdere insteken:

- Aanpak Duurzaam Rondkomen: we delen kennis en brengen direct kleine energiebesparende maatregelen aan bij bewoners met een grotere kans op energiearmoede;
- Aanpak Energiebesparing: we stimuleren particuliere woningeigenaren om stap voor stap energie te besparen, in het bijzonder door woningen hoogwaardig te isoleren;
- Aanpak Aardgasvrij: in specifieke wijken adviseren we woningeigenaren over de mogelijkheden om de woning voor te bereiden op een aardgasvrije toekomst en duurzame alternatieve warmteoplossingen. Deze aanpak is ook verder uitgewerkt in de Transitie Visie warmte, die eind 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld.

2. Bent u het met ons eens?

Dat duurzame energielevering wordt in Den Helder op verschillende manieren aangepakt?

Kleinschalig door middel van zonne-energie, grootschalig door middel van wind van zee, geothermie, waterstof of anders. (Er loopt een onderzoek tot 2024 tot realisatie van een SMR. Toezegging en coalitieakkoord, tevens zie motie) Dit alles komt over als een onsamenvattend geheel en is los van elkaar beschreven. (RES 2.0?) Ook werkt dit contraproductief in de toekomst, want 1 woning kan maar 1 keer een voorziening krijgen. (Stroom, mét of zonder warmtenet of waterstof; afhankelijk van de technologie.)

Hiervoor moeten wellicht meerdere infrastructurele voorzieningen getroffen worden. En daardoor raakt ons inziens de financiële haalbaarheid in het geding. Immers; een mindere afname per voorziening door gebruikers, terwijl er meerdere voorzieningen zijn, haalt de effectiviteit naar beneden. Bovendien zijn er ook grote verschillen in aanleg van infrastructuur per voorziening. Graag uw uitgebreide visie.

Ja, dat klopt. De ambitie voor de opwek van duurzame elektriciteit is hoog. In het Klimaatakkoord is ervoor gekozen om vooral elektriciteit op te wekken met windmolens op zee. Deze windparken moeten in 2030 gezamenlijk 49 terrawattuur (hierna: TWh) aan elektriciteit leveren, dat is ongeveer 60% van alle hernieuwbare elektriciteit die we in 2030 willen opwekken. Maar alleen wind op zee is niet genoeg om iedereen van elektriciteit te voorzien én ook de industrie te laten draaien. We moeten daarom ook op land hernieuwbare elektriciteit opwekken. Hiervoor is in het Klimaatakkoord een doel van 35 TWh afgesproken. Om dit uit te werken is de Regionale Energiestrategie (hierna: RES) opgesteld, waarin beschreven wordt hoe en waar hernieuwbare elektriciteit met zonne- en windenergie kan worden opgewekt. In de gemeente Den Helder is De Nieuwe Haven het enige zoekgebied om grootschalige opwekking van duurzame energie te realiseren. Daarnaast bieden de grote daken de meeste potentie voor aanleggen van zonnepanelen. Er lopen daarom verschillende sporen om enerzijds de energie-infrastructuur te verzwaren en anderzijds het onderzoek naar innovatieve warmte- en elektriciteitsoplossingen.

3. Kunt u ons voorzien?

Graag zien wij een onderbouwd en eerlijk overzicht met wat het kan gaan betekenen voor onze inwoners. Van het gas afgaan, is geen sinecure. Wij vragen u een voorbeeld-rekenoverzicht te overleggen van een gemiddelde woning of verschillende woningen, met daarin alle facetten meegenomen. Dus niet het steeds terugkerende, getoonde gemiddelde per jaar, zonder rekening te houden met alle 'normale' aspecten, invloeden, gebruik en uitkomsten. Tevens dit gaarne op overzichtelijke wijze. Neem daarbij een gemiddelde koopwoning van een wijk die in 2030 van het gas af moet. Uitvoering na besluit hiermee te beginnen op 1 januari 2025. Met in ogenschouw genomen:

a. Alle gem. CO2, milieu-impact en kosten in vergelijking voor en na situatie.

- b. **De verhoging van elektriciteit van een all-electric warmtepomp (hybride niet mogelijk) en extra voorzieningen als koken / verwarmen / isolatie etc. in vergelijking (verwachting) met een huidige situatie nu: qua leverantie cv/aardgas. Wat zijn hier de verschillen in (CO2, milieu-impact en kosten)**
- c. **Hoe de energieleverantie verhoudt tot totaal toename/afname CO2, milieu-impact en kosten totaal, met een verwachting van slechts 27% duurzame opgewekte energie voor 2030. (men gebruikt meegerekend dus 73% niet duurzaam opgewekt, wat elders toename betekent)**
- d. **Productie van deze voorzieningen zoals zonnepanelen, warmtepomp, etc. CO2, milieu-impact en kosten en het daaropvolgende gebruik zoals CFK/HFK (F-gassen) op dit moment. (technisch mogelijk niet rendabel zonder)**
- e. **Niet een gemiddeld jaaroverzicht gebruikende qua KWH per jaar, maar ook rekening houdend met seizoensgemiddelden per maand mits zonnepanelen mede aangeschaft worden. (In de winter levert een zonnepaneel geen stroom)**
- f. **Rekening houdend met dag en nacht invloeden en gebruik van EXTRA elektriciteit, op momenten dat zonnepanelen geen energie opwekken. Hierbij meegerekend dat de salderingsregeling teruggeschroefd wordt.**
- g. **Rekening houdend met een lening af te sluiten die de overheid aanbiedt. Daarnaast ook meegerekend dat sommige inwoners wél rente betalen hierover. Graag voor beide inkomensgroepen meegenomen in berekening.**
- h. **De intentie om een zo eerlijk mogelijk beeld te scheppen, mocht bovenstaand niet afdoende zijn om een berekening te geven, qua kosten/besparingen, co2 afname/toename en milieu-impact toename/afname met een eindconclusie of aanbeveling.**

Zoals wij eerder benoemden is dit een van de vragen die meer in de richting van een onderzoeksopdracht gaat. Daar is het instrument 'schriftelijke vragen' niet voor bedoeld. Als de fractie een dergelijke berekening uitgevoerd wil hebben, dan kan daarvoor een initiatiefvoorstel of een motie ingediend worden.

Als onderdeel van het nog op te stellen Warmte Uitvoeringsplan voor Zwanenbalg wordt door CE Delft voor enkele woningtypes de eindgebruikerskosten van verschillende duurzame warmte alternatieven in beeld gebracht.

Tot slot

Begin oktober 2023 hebben wij het voornemen een raadsinformatiebijeenkomst te organiseren. We nemen de raad mee in de opgave en activiteiten rondom energiebesparen in woningen.

Den Helder, 2 juni 2023.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Den Helder

J.A. (Jan) de Boer MSc
burgemeester

M.J. (Marc) Pothast
secretaris